

En ny myndighet för att stärka det psykologiska försvaret

Sammanfattning

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) avstyrker utredningens förslag om att en ny myndighet för psykologiskt försvar ska inrättas. Istället bör MSB:s befintliga verksamhet avseende informationspåverkan utvecklas. MSB bör få i uppdrag att ge ett aktivt stöd till kommuner och regioner i både det förberedande och operativa skedet.

Synpunkter

I utredningen anges syftet med den föreslagna förändringen vara att skapa en nationell förmågehöjning inom området psykologiskt försvar. I dagens samhälle sker en stor del av informationspåverkan i sociala medier. De statliga myndigheter som hänvisas till i utredningen är i vissa fall bara följare i dessa kanaler. Kommuner och regioner står som ägare till många informationskanaler och nätverk som har stor räckvidd till allmänheten. Vissa kommuner utsätts frekvent för informationspåverkan och används även i försök att etablera negativa narrativ om Sverige. Detta är inte bara en fråga för den enskilda kommunen, utan måste ses som en nationell angelägenhet, då det är bilden av Sverige som påverkas.

SKR konstaterar att utredningen inte närmare berör kommuner och regioners roll och förutsättningar avseende informationspåverkan och psykologiskt försvar. MSB:s fokus har under de senaste åren främst legat på statliga myndigheters beredskap mot informationspåverkan. MSB har dock medverkat i SKR:s utbildningsinsats gentemot kommuner inför valet 2018. Flera kommuner efterfrågar ett mer aktivt stöd från MSB. Det är angeläget att staten tillhandahåller utbildning, vägledning och annat förberedande stöd om informationspåverkan till kommuner och regioner. Kommuner och regioner måste också kunna ges ett aktivt operativt stöd i samband med incidenter.

När det gäller det psykologiska försvaret så har kommuner och regioner inget reglerat uppdrag. Om staten vill att kommuner och regioner ska ha ett sådant formellt uppdrag måste detta regleras och finansieras i enlighet med finansieringsprincipen.

Utredningens förslag innebär att MSB:s befintliga verksamhet för informationspåverkan i sin helhet flyttas över till den nya myndigheten, samt att en ambitionsökning sker inom vissa delar. Mer än hälften (42 mnkr) av den budget som anges för myndighetens förvaltningsanslag (78 mnkr) ska gå till generaldirektör, administrativt stöd, lokaler, myndighetsgemensamma OH-kostnader och särskild IT-förvaltning. Om verksamheten ligger kvar hos MSB torde dessa administrativa kostnader utgöra en bråkdel av de 42 mnkr som föreslås. Till detta kommer

Sveriges Kommuner och Regioner

Post: 118 82 Stockholm, Besök: Hornsgatan 20
Tfn: växel 08-452 70 00, Fax: 08-452 70 50
Org nr: 222000-0315, info@skr.se, www.skr.se

uppstartskostnader för den nya myndigheten om 25 mnkr. Samtidigt kommer MSB sannolikt att behöva vidmakthålla viss kompetens avseende informationspåverkan för sitt operativa uppdrag. SKR anser inte att det är rimligt att flytta ut en fungerande verksamhet från MSB och placera i en ny myndighet – till en så hög administrativ kostnad – utan att tydliga mervärden skapas. SKR anser att dessa resurser istället bör användas till att utveckla MSB:s arbete med informationspåverkan, bl.a. gentemot kommuner och regioner.

Utredningen belyser inte hur det är tänkt att den nya myndigheten ska samverka med kommuner och regioner. Förslaget till myndighetsinstruktion anger endast att samverkan ska ske med statliga myndigheter. Ur ett kommun- och regionperspektiv innebär den nya myndigheten ytterligare en aktör att samverka med när det gäller beredskapsfrågor. SKR bedömer att samverkan med kommuner och regioner bättre kan ske med MSB som redan har kontakter med denna målgrupp inom områden som krisberedskap, civilt förvar och informationssäkerhet.

SKR avstyrker utredningens förslag om att en ny myndighet för psykologiskt försvar ska inrättas. Istället bör MSB:s arbete avseende informationspåverkan utvecklas. MSB bör få i uppdrag att ge ett aktivt stöd till kommuner och regioner i både det förberedande och operativa skedet.

Sveriges Kommuner och Regioner

Anders Knape
Ordförande